

IZVJEŠĆE O RADU

Studijskog odbora SO4 - Distribuirana proizvodnja

sa seminara UKLANJANJE PREPREKA ZA PRIHVAT DISTRIBUIRANE PROIZVODNJE

U organizaciji Hrvatskog ogranka Međunarodne elektrodistribucijske konferencije (HO CIRED) s inicijativom Studijskog odbora SO4-Distribuirana proizvodnja održan je tematski seminar na temu "Uklanjanje prepreka za prihvata distribuirane proizvodnje".

Zanimanje za izgradnju distribuiranih izvora je u značajnom porastu što se najbolje može potvrditi u količini izdanih prethodnih energetske odobrenja. Da postoje prepreke za prihvata distribuirane proizvodnje dovoljan je pokazatelj broj priključenih proizvođača s potpisanim ugovorom za otkup električne energije u odnosu na broj projekata sa prethodnim energetske odobrenjem izdanim od strane MINGORP-a. Iz tog razloga planiraju se izmjene zakona i podzakonskih akata iz područja obnovljivih izvora energije i kogeneracije. Uzimajući u obzir sve prepreke i poteškoće koje se pojavljuju tijekom uspostave priključka smatralo se opravdanim održati seminar na tu temu.

Prezentacije radova

Na temu "*Prilagodba propisa/novi propisi kako bi se uvažile specifičnosti distribuirane proizvodnje – postupak i procedure za prijedlog promjena ili nova pravila u zakonodavstvu Republike Hrvatske*" predavači su bili Igor Raguzin, dipl.ing - MINGORP i mr.sc. Zlatko Zmijarević - HERA.

U prvom dijelu prezentacije "*Prilagodba propisa/novi propisi kako bi se uvažile specifičnosti distribuirane proizvodnje*", Gdin. I. Raguzin - MINGORP predstavio je aktivnosti na izmjenama propisa i donošenju novih propisa. Također je pokazao akcije i predstavio projekte koje provodi Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva (MINGORP) s ciljem učinkovitije i jednostavnije procedure za izgradnju postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije. Prihvaćajući sve akcije i projekte koje se provode od strane MINGORP-a svakako najzanimljivija aktivnost na izmjenama propisa i donošenju novih propisa je ona koja se odnosi na izmjene i dopune Tarifnog sustava OIEiK.

U drugom dijelu prezentacije "*Postupak i procedure za prijedlog promjena ili nova pravila u zakonodavstvu Republike Hrvatske*", Gdin. Zlatko Zmijarević - HERA predstavio je aktivnosti tijekom uključivanja u proces donošenja zakona, drugih propisa i akata. Objasnio je na koji način se zainteresirani dionici mogu predstaviti, te kako i na koji način se treba uključiti u proces izmjene prakse i zakonskog okvira. Na kraju je zaključio da je za promjene zakonskih akata najvažnije biti stalno angažiran i stalno aktivan, te se pokazati kao dostojan dionik.

Drugu prezentaciju na temu "*Optimalno tehničko rješenje i tehnički uvjeti priključenja distribuirane proizvodnje na distribucijsku mrežu*" prezentirala je Gđa. Marina Čavlović - HEP-ODS d.o.o. Obzirom na nepoznavanje procedure tijekom priključenja elektrane na mrežu potencijalni proizvođači dolaze do prepreka i odgađanja investicije, a u najgorem slučaju i do odustajanja od projekta. Prezentacija se odnosila na izgradnju Elaborata optimalnog tehničkog rješenja priključenja na elektroenergetsku mrežu (EOTRP) kao prethodne analize mreže s ciljem dobivanja optimalnog tehničkog rješenja priključka i stvaranja uvjeta u mreži te procjene troškova potrebnih zahvata u mreži. Detaljno su objašnjena sva moguća tehnička rješenja priključka distribuiranih izvora na NN i SN mrežu, a da se pritom poštivala sva važeća zakonska regulativa.

Treću prezentaciju na temu "*Aktualna regulatorna pitanja vezana uz distribuiranu proizvodnju*" održao je gđin. Zlatko Zmijarević - HERA u kojoj je ukazao na niz prepreka za distribuiranu proizvodnju električne energije po važećoj zakonskoj regulativi. Naglasak je stavljen na usmjereno djelovanje kako bi se čim prije osigurala učinkovita procedura za gradnju elektrana, te se razvio zakonski okvir za napredne elektroenergetske mreže s upravljivom potrošnjom i distribuiranom proizvodnjom, kao i za sustave za pohranu električne energije i hibridna postrojenja.

Četvrta po redu prezentacija s temom "*Probni rad i utjecaj na mrežu*" je prezentirao gđin. Mate Lasić - KONČAR Institut za elektrotehniku d.o.o. U prezentaciji je navedeno da je za vrijeme probnog rada potrebno ocijeniti rad postrojenja te dokazati da nema povratnog utjecaja na elektroenergetsku mrežu. Osim toga potrebno je donijeti zaključak o utjecaju rada postrojenja na kvalitetu napona. U prezentaciji su opisana dosadašnja iskustva u praktičnoj primjeni te prijedlog poboljšanja postojeće regulative za vrijeme probnog rada.

Petu prezentacija na temu "*Sustav poticaja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i kogeneracije u Sloveniji*" održao je Andrej Špec - Javna agencija Republike Slovenije za energiju. Kroz prezentaciju je ilustriran sustav poticanja u susjednoj nam Republici Sloveniji.

Zadnju, šestu prezentaciju na temu "*Uloga distribuirane proizvodnje u naprednim elektroenergetskim mrežama budućnosti – Smartgrids*" održao je gđin. Igor Papič - Univerza v Ljubljani, Fakulteta za elektrotehniko. U prezentaciji su predstavljene prednosti koje nudi napredna mreža. U odnosu na sadašnju statičnu mrežu, mreža budućnosti nudi razne usluge i mogućnosti sa priključenim distribuiranim izvorima i kontroliranjem energije koja neprestano fluktuirala. Distribuirani izvori priključeni na mrežu stvaraju veliki utjecaj na kvalitetu energije u mreži, te njihovim nadzorom i upravljanjem postizemo optimalan rad i pouzdanost opskrbe.

Kvaliteta radova i odziv sudionika

Ukupno je bilo prijavljeno 55 sudionika, 6 predavača, predsjednik i tajnik SO 4. Većina sudionika je iz privatnog sektora što potvrđuje zainteresiranost investitora i izvođača za izgradnju distribuiranih izvora. Potrebno je naglasiti da su prvi put u organizaciji HO-CIRED-a sudjelovali i predavači iz drugih zemalja.

Sve prezentacije osim kolega iz Republike Slovenije su napravljene na predložku CIRED-a. Kako su prezentacije bile temeljite nije bilo vremena za otvaranjem diskusija nakon svake teme. Diskusija po temama se odvijala u pauzi između dva bloka prezentacija i na kraju seminara.

Prvi puta se u sklopu kotizacije dobivao i digitalni USB medij sa svim podacima o temama i predavačima koji su sudjelovali na seminaru. Svi materijali pohranjeni su na USB-u te je pristup materijalima više nego jednostavan.

Zaključak

Može se zaključiti da je odziv sudionika na seminaru bio izvrstan. Teme izlaganja i predavači su odabrani kako bi se problematika približila svim dionicima u procesu izgradnje distribuiranih izvora. Svaka od tema unutar svog područja djelovanja dala je odgovore na koji način prihvatiti distribuirani izvor u mreži.

Obzirom na velike zakonodavne poteškoće i različitosti u regulativi koje se javljaju prilikom izgradnje distribuiranih izvora potrebno je održati okrugli stol na temu izmjene i dopune postojećih zakonskih i podzakonskih akata u cilju brže izgradnje postrojenja i očuvanja sustava električne energije, te kvalitete električne energije.

Uvođenjem mogućnosti uplate kotizacije on-line preko WEB sučelja olakšava se i pojednostavljuje uplata svim sudionicima. Prije održavanja materijale sa seminara omogućiti sudionicima preko web sučelja. Takvim pristupom ne samo da se uvodi modernizacija već se olakšava kvalitetnija rasprava tijekom seminara.

U Zagrebu, 15.12.2010.